

PUBLIC ACCESS 2005 : 7

Nyhetsbrev om radio, TV, internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet -

15 augusti 2005

8:e årgången

Innehåll

- *Ledare:* Ett Sverige utan lokalradio och lokal-tv
 - Ny teknik hotar japansk tv-reklam
 - Högupplöst tv rycker allt närmare i Europa
 - Tveksam framtid för etersänd tv i Tyskland
 - Samma digibox för flera mottagare
 - Amerikanska TV-bolagen: övergång till digital-tv 2009
 - Tvivel på tidsplanen för digital-tv i Australien
 - Japanska regeringen vill subventionera övergången
 - Tidtabell för fortsatt övergång till digital-tv
 - Digital-tv-kommissionen vill informera för 21 miljoner
 - EU-moped stör digital-TV
 - Com hem köper kabel-tv-bolag i Östergötland
 - Expressen levererar tv-nyheter till Lokal-tv Nätverket
 - Tsunamidrabbade länder har inte råd att se fotbolls-VM
 - Över en miljon hushåll licensvägrar nu i Japan
 - Tysk public service-tv drabbas av korruptionsskandaler
 - Konservativ tidningskoncern tar över tv-kanal
 - TV-striden i Latinamerika
 - Afrikansk tv-kanal startar i USA
 - EU vill reglera webb-tv
 - 155 arabiska satellit-tv kanaler
 - Ny religiös tv-kanal skall återupprätta nationell identitet
 - Bakslag för MTG
 - France Telecom hjälpte terroristorganisation att sända
 - Största mediebolaget tar över femte brittiska kanalen
 - Ökad vinst för TV4
 - Radikale vill också påverka dansk mediepolitik.
- Finansiering av public service i Danmark:
- *Politisk stöd för avgiftsfinansiering av delar av Danmarks Radio*
 - *Inget gehör för tv-licens för tv-tittande på dator*
 - Blir barn dumma av tv ?
 - En motpol till mediekonglomeratens television
 - Tv-publiken kan föreslå rivning av fula byggnader
 - *Snap... Send... Sell!*
Sälj dina nallebilder till media
 - Genombrott för DAB i Danmark
- Rumänien nu också med DAB
 - BBC digitalradio förlorar lyssnare
 - DMB blir europeisk standard
 - Ny kortvågsstation med DRM på Madagaskar
 - Osäker framtid för satellitradio i USA
 - Domstol tvingar regeringen göra en frekvensöversyn
 - Politikerföraktet i polska medier
 - Högerextrema Radio Holger anklagas för rasism
 - Elva lokalradiostationer förlorar sändningstillståndet
 - Radiostation används i raketkrig
 - Radiokonferens: kan bli slutet för etermonopol
 - Radiostation för barn startar i Tyskland
 - Nytt och nöje i Sollefteå närradio
 - Pridefestivalen hade egen radiostation
 - Marks Närradio polisanmäls
 - Bärbara radioprogram en fullträff i Danmark
 - iPod ger rekordvinst för Apple
 - Podcasting Station: en sökbar podcast-katalog
 - Upphovsrättstariff om podcasting klart i Holland
 - Nytt webbhotell gör det enkelt att sända webbradio
 - Reklamradion i 3G-mobilen
 - Oljekris tvingar Indonesien att spara in på radio och tv
 - Folkomröstning om public service
 - Lagförslag ett hot mot dansk lokal radio och tv
- TEMA Public service**
- *Tveksamhet kring en medieavgift och nej till sponsring*
 - *SVT:s kanalprofilering kritiserar*
 - *Kommersiellt finansierad public service svårt i digitala marknätet*
 - *Långtgående konsekvenser för demokratin*
 - *Utbildningsradion bör ta sig an invandrargrupper*
 - *Sveriges Radio och närradion måste samarbeta lokalt*
 - Digitalkameror tar över helt
 - Stillbildskamera för bredbild
 - Äntligen hårddiskvideokameror
 - Undervisning via mobiltelefonen på Gotland
 - Nallar över hela världen
 - Kan någon svara Vodafone ?
 - Pinsamma SMS kan återkallas
 - Webbtips: Radio och tv-kitsch

Ledare:

Ett Sverige utan lokal radio och lokal tv – har vi råd med det?

Idag saknar vi stort sett en lokalt förankrad lokalradio i Sverige. Sveriges Radios "lokalradio" är en länsradio. Den "privata lokalradion" (PLR) är en i praktiken rikstäckande centralt formaterad musikkradio ägd av ett fåtal mediekoncerner. Närradion styrs av ett anarkistiskt tillståndssystem och saknar samhällets stöd för att bedriva en verksamhet som når ut. SR har idag ett *de facto* monopol på radiojournalistiken.

Var finns det lokala radion som vi alla hoppades skulle kunna bli ett alternativ till Sveriges Radio och lokalpressen när närradion etablerades på 80-talet och PLR på 90-talet ?

Situationen inom lokal tv är lika omöjlig. Trots de ursprungliga ambitionerna med att låta ett 50-tal lokala tv-kanaler blomma i det digitala marknätet finns idag i stort sett inga lokala aktörer i etern. Ett rikstäckande (!) "lokal-TV-nätverk" har lagt beslag på marknätets enda lokala utrymme i större delen av landet där de flesta bor. De lokala och regionala aktörer, som nu börjar inse möjligheterna att ta kommandot över en egen kanal i sin stad eller sitt län, är utestängda. Vid sidan av SVT och TV4 är det statligt ägda marknätet i övrigt fullstoppat med amerikanska kanaler som bl.a. erbjuder sådana journalistiska höjdare som FoxNews. Dessa finns även i de privatägda kabelnäten, men där finns dessutom en mångfald av nordiska, europeiska och utomeuropeiska kanaler samt lokala kanaler.

Var finns en riktig lokal-tv som via etern kan nå och engagera alla medborgare i närområdet?

Lokalt förankrade aktörer - såväl kommersiella som icke-kommersiella – måste få utrymme att sända lokalradio och lokal-tv. Det lokala kulturen, det lokala näringslivet och den lokala demokratin måste ges eterutrymme. Nuvarande lagstiftning och tillståndsgivning innebär ett växande hot mot yttrandefriheten.

television

Ny teknik hotar japansk tv-reklam

Tv-reklamen förlorar alltmer sitt värde i och med den snabbt växande användningen av DVD/hårddiskspelare som klarar att spela in mer än 200 timmar analoga program eller hela veckans program. Ny teknik har också underlättat snabbspolning eller överhoppning av 15-sekundersblock – genomsnittstiden för en reklamsnutt. Enligt *Nomura Research Institute* hoppar 23,4 procent över all reklam när de tittar på inspelade tv-program och mer än hälften ignorerar 80 procent av reklamen. Institutet beräknar att förlusten av reklamintäkter p.g.a. detta blir 481 miljoner dollar 2005. De kommersiella tv-bolagen som oroas av detta betraktar nu reklamsnuttar och program som en kombinerad produkt och menar att de som hoppar över reklam på detta sätt bryter upphovsrättslagen. 28 augusti är utropat som "TV Commercial Day" i ett försök att få tittarna att inse fördelarna med reklam. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Högupplöst tv rycker allt närmare i Europa

HDTV är mer än tidigare på tapeten och blir ett stort nummer på kommande IFA-mässan i Berlin (2-7 september). Marknadsexperten betraktar HDTV som en drivkraft för växlingen till digital-tv i Europa särskilt som de tillhörande platta bredbildskärmarna (16:9) har blivit så populära. Europas ledande betal-tv-bolag räknar med att starta HDTV-kanaler via Astra-

satelliten inom 11-13 månader. Premiere sänder redan en demonstrationstrailer över satelliten med klara färger och bra ljud som ger en försmak av de kommande tre dygnet runt HDTV-kanalerna med film, sport och dokumentärer. Astra HD-demonstrationskanalen är tillgänglig dygnet runt i hela Europa för de som har rätt utrustning. Premiere HD har officiell premiär i november 2005 och man planerar att sända samtliga 64 matcher från fotbolls-VM i Tyskland i HDTV. - Premiere HD kan ses på frekvensen 12.410 GHz; vertical, SR 27.5; FEC 3/4 Och man använder den ny kompressionsstandarden MPEG 4/H.264 och DVB-S2. De nya HDTV-mottagarna som skall komma på marknaden innan premiären kommer att kunna ta emot även de vanliga formaten 720p och 1080i.

Tveksam framtid för etersänd tv i Tyskland

Analog nedsläckning är något man talar om idag, men ingen förväntar sig annat än att digitala marksändningar tar över. Delstaten Brandenburg planerar dock public service-bolaget *Rundfunk Berlin-Brandenburg* att slå av sina analoga sändare senast 2007 och inte ersätta de områden som blir utan etersignalen med att utöka de digitala sändarräckvidden från DVB-T sändarna i Berlin. Tittarna hänvisas istället till satellitmottagning. Enligt RBB berörs endast 15.000 hushåll och förändringen kan genomföras sedan kravet på public service att etersända (vare sig analogt eller digitalt) tagits bort. Marksänd tv är nu nästan utdöd på

tyska landsbygden sedan kostsamma sändarsystem inte anses vara berättigade för att nå idag mellan 0,2 och 5 procent av befolkningen. I norra Hesse och i Leipzig-Halle-Erfurt-områdena kommer enbart public servicekanaler att vara tillgängliga via marksänd digital-tv. Alla försök att få de kommersiella stationerna med har misslyckats. De är nöjda med satellit- och kabeldistribution. (Radio Netherlands)

Samma digibox för flera mottagare

Det finns ingen digitalbox på marknaden som klarar av flera tv-apparater, men ett företag i Motala håller nu på att testa en ny produkt som kan ta emot digitala tv-sändningar för upp till åtta tv-apparater samtidigt. I dagsläget finns ingen digitalbox för flera tv-apparater samtidigt, utan en box för varje apparat behövs. Företaget A2B i Motala håller på att ta fram en ny multibox som fungerar som en central mottagare för flera apparater i samma hushåll, uppger. Boxen väntas dock kosta lika mycket som fyra vanliga boxar, cirka 3000 kronor. Med multiboxen kommer det också gå att spela in från en annan kanal än den man tittar på, en funktion som inte finns med dagens digitalboxar. För den som även vill kunna se betalkanaler kommer det att krävas en vanlig digitalbox som installeras mellan multiboxen och tv-apparaten. (Norrköpings Tidningar)

Amerikanska TV-bolagen går med på övergång till digital-tv 2009

TV-bolagen har gått med på att överge sina analoga kanaler och starta digital sändningar 2009 meddelar USA Today. Edward Fritz, chef för Radio- och tv-bolagens förbund NAB, har sagt till Senatens handelskommitté att *Broadcasters accept that Congress will implement a 2009 date for the end of analogue broadcasting*. Man uttrycker dock farhågor för att många hushåll med analoga mottagare, som idag tar emot enbart etersändning, kommer att få svarta skärmar 2009. TV-bolagen tror att övergången kommer att ta decennier eftersom endast 5 miljoner hushåll hittills har köpt digital utrustning (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Tvivel på tidsplanen för digital-tv i Australien

Pressen ökar på regeringen att skjuta upp övergången till digital-tv 2008 på grund av dålig försäljning av boxar och kringutrustning. Ordförande i den parlamentariska kommittén för digital-tv Jackie Kelly (lib) tvivlar enligt tid-

ningen *The Sunday Age*. *Får vi på våra skridskor så klarar vi detta 2010* säger hon. Endast 5-9 procent av hushållen kan idag ta emot digital-tv och fortfarande köper hushållen 1,5 miljoner analoga mottagare per år.

Japanska regeringen vill subventionera övergången

Inrikes- och kommunikationsminister Taro Aso har sagt att regeringen överväger att ge ekonomiskt stöd till tv-företag utanför de tre storstäderna Tokyo, Osaka och Nagoya. Hans ministerium vill att DTT skall finnas i samtliga 47 residensstäderna i slutet av 2006. (Kyodo News)

Tidtabell för fortsatt övergång till digital-tv

Regeringen har fattat beslut om de återstående delarna av övergången från analog till digital tv i Sverige. Den första etappen av övergången inleds hösten 2005 då de analoga tv-sändningarna upphör på Gotland 19 september, i Gävle 10 oktober och i Motala 21 november. Den fortsatta övergången från analoga till digitala TV-sändningar påbörjas i februari 2006 och de återstående fyra etapperna ska vara genomförd i hela Sverige under oktober 2007. Mer info på www.digitaltvovergangen.se

Digital-tv-kommissionen vill informera Sverige för 21 miljoner

Digital-tv-kommissionen önskar över 20 miljoner kronor i informationsbudget för 2006. I budgetframställan ingår inte ökade kostnader för kansliet som kommissionen ändå räknar med. Kommissionen vill ha en tredjedel av 2006 års budget redan under hösten 2005 för att kunna förbereda arbetet. Under 2005 räknar kommissionen med att 150.000 hushåll informeras till en kostnad på 5 miljoner kronor. Kommande etapper under 2006 innebär att 1.700.000 hushåll ska informeras. (Dagens Media)

EU-moped stör digital-TV

Varje gång EU-mopeder kör förbi Ronnie Nilssons hem fryser TV-bilden och ljudet försvinner, skriver Norrköpings Tidningar. Det är mopedens oisolerade generator som stör signalerna på Nilssons digital-tv-box från Boxer.

Com hem köper kabel-tv-bolag i Östergötland

Kabeloperatören Com hem köper kabel-tv-bolaget Visit i Linköping. Säljare är Anders Lundmark och Lars Henrik Friman, som därmed får pengar att plöja ned i sina lokal-tv-

planer där mediekonsulten Lars Weiss finns med på ett hörn. *Vi vill fokusera på att starta lokal-tv-kanalerna och då blir det för spretigt att ha en stor kabeloperatör i Östergötland också. Holdingbolaget får in likviden som vi kan använda till att utveckla lokalkanalerna.* På köpet får Com hem 10.000 kabel-tv-kunder och 5.000 bredbandskunder. Lokal-TV Nätverket i Sverige driver sedan tio år kanalen NolleTTan i Norrköping och Linköping. Provsändningar i Malmö har kommit igång och i september startar sändningarna i Stockholm/Mälardalen via marksända nätet. (Dagens Media) Lokal-tv-nätverket har nu också fått regionalt sändningstillstånd för Västra Götaland och skall här liksom i övriga regioner bedriva som man själv säger "rikstäckande lokal-tv".

Expressen levererar tv-nyheter till Lokal-tv Nätverket

Mycket talar för att Expressens tv-redaktion ska användas till att leverera nyhetsprogram åt bolaget Lokal-TV Nätverket i Sverige AB. Lokal-TV Nätverket, har tidigare deklarerat att det söker en stark nyhetsleverantör till de olika regionala tv-kanalerna. Expressen har idag stora redaktioner i både Malmö, Göteborg och Stockholm genom Kvällsposten, GT och huvudtidningen Expressen. (Dagens Media)

Tsunamidrabbade länder har inte råd att se fotbolls-VM

Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU) har uppmanat internationella fotbollsförbundet Fifa att använda sitt inflytande för att Maldiverna och Sri Lanka skall kunna tv-sända från fotbolls-VM nästa år. ABU befärrar att länderna inte kommer att ha råd att betala för de mycket höga sändningsrättigheterna för Asien, som har sålts till amerikanska ESPN/Star. Utvecklingen är katastrofal för dessa länder som ju drabbats hårt av tsunamin. Exempelvis fick TV Maldiverna betala 2.000 procent mer för rättigheterna för fotbolls-EM 2004 än man gjorde två år tidigare för fotbolls-VM.(Asia-Pacific Broadcasting Union)

Över en miljon hushåll licensvägrar nu i Japan

Hushållen protest mot förskingringskandalen i japanska public serviceföretaget NHK fortsätter och i slutet av juli hade 1.171.000 hushåll vägrat betala tv-licensen. Om inte dessa betalningar kommer in riskerar NHK att förlora 6-10 miljarder yen av årsbudgeten. (Asahi Shimbun) Hushållen har laglig skyldighet att betala

licensen, men det finns inga sanktioner för de som vägrar.

Tysk public service-tv drabbas av korruptionsskandaler

Medarbetare på tre olika public service-bolag misstänks för mutor och dold reklam. Två tidigare chefer, som har häktas för att tillsammans ha inkasserat över en halv miljon euro. Det handlar om s.k. product placement – förtäckt reklam för produkter i film och andra program. Mesta pengarna har den nu tidigare sportchefen på Hessischer Rundfunk 59-årige Jürgen Emig dragit in bl.a. genom arrangemang med sin fru som driver en medieagentur. De andra public servicebolag som drabbats är östtyska MDR och Westdeutscher Rundfunk. (TV Nyt)

Konservativ tidningskoncern tar över tv-kanal

Springerkoncernen, som bland annat äger dagstidningen Die Welt och under många år skandalomsusade Bild-Zeitung, får nu också ett digitalt ben att stå på genom att man köper tv-bolaget ProSieben Sat1 av en amerikansk finansman för 25 miljarder kr. Det tyska och europeiska medielandskapet står inför en alldeles ny situation genom denna koncentration av makt till två jättekoncerner; Springer och Bertelsmann. Tyska journalistförbundet säger att fusionen är "förödande för åsiktsmångfalden i Tyskland". Även politiker inom det liberala partiet FDP talade om ett "ordningspolitiskt syndafall" och från De gröna kom krav på en statlig utredning av maktkoncentrationen och dess följder för åsiktsfriheten. Positiva tongångar hördes där emot från konservativt håll. Bayerske ministerpresidenten Edmund Stoiber (CSU) glädde sig åt att den aktuella tevekanalen nu är i tyska händer och hoppades på nya jobb. De flesta tyska kommentatorer tror att den nya mediejätten kommer att satsa sina pengar internationellt, inte minst i gamla Östeuropa och Polen där Springer redan har haft stor framgång med en ny boulevardtidning. Springerkoncernen har en uttalat politisk agenda och har under decennier motarbetat socialdemokraterna. Springerkoncernen trycker bl.a. Sveriges i upplaga största tidskrift *Vår Bostad*.

Monika Griefahn (SPD), ordförande för den parlamentariska kommittén för kultur och media är oroad för den framtida mediamångfalden i Tyskland. Hon förespråkar som motkraft att lagreglerade råd skall knytas till kommersiella radio- och tv-stationer. Framför allt måste vi

undvika att skapa förhållanden liknande de som råder i Italien säger Griefahn. I andra mediekoncerner är man lika bekymrade. Förlaget Holtzbrinck bakom Die Zeit och Handelsblatt tror att fusionen inte bara skapar makt över journalistiken, utan även reklammarknaden som reda Springer har 45 % av. Holtzbrinck kommer att göra allt för att stoppa fusionen när konkurrensmyndigheterna behandlar ärendet. Myndigheterna avser att syna ärendet särskilt noga eftersom någon sådan här koppling mellan tryckta medier och television inte tidigare förekommit i Tyskland. Myndigheterna satte dock inga hinder i vägen när den andra mediejätten Bertelsmann, som äger bokförlag och delar av tidningar som Stern och Spiegel, för tre år sedan tog över hela mediebolaget RTL. Detta bolag verkar dock i tio länder och har sitt huvudkontor i Luxemburg. Hos public servicebolaget ARD befarar man att koncentrationen kommer att trissa upp priserna för programköp vilket kan komma att försvaga public servicekanalernas ställning hos publiken.

Springerkoncernens ledning tror dock att fusionen kommer att gå smidigt. Axel Springers änka Friede Springer, förlagshusets majoritetsägare, dementerar att fusionen syftar till att skapa ett opinionsskapande maktcentrum. *Jag vill bara säkra framtiden för min mans förlagshus säger hon. För att göra detta behöver vi ett andra ben att stå på.* (Dagens Nyheter, Deutsche Welle)

TV-striden i Latinamerika

Som tidigare meddelats har regeringarna i Venezuela, Argentina, Kuba och Uruguay nu startat det gemensamma tv-bolag, som syftar till att balansera de amerikanska och europeiska nyhetskanalernas bevakning av Latinamerika. Informationsministern Andres Izarra har nu lämnat regeringen för att bli chef för Telesur. Han menar att regeringen inte kommer att ha något direkt inflytande och att Telesur skall föra en oberoende policy. President Chavez kritiker fruktar att Telesur skall bli en megafon för president Chavez och Kubas Fidel Castro. Izarra menar dock att Telesur inte kommer att ha en antiamerikansk agenda "Det är inte avsett att vara emot någon...det är ett integrationsprojekt för Latinamerika". Han medger dock att kanalen kommer att ha en anti-imperialistisk orientering.

I USA befarar man ökad "anti-American, anti-freedom rhetoric" och kongressen har nu också gett regeringen klartecken att starta särskilda

radio- och tv-sändningar riktade mot Venezuela. Sedan länge sänder Radio Marti på liknande sätt mot Kuba. Chavez hotar att stoppa sändningarna med störsändare. Dagstidningen Miami Herald har i en ledare starkt motsatt sig propagandasändningar mot Venezuela. Man menar att USA inte skall involvera sig i ett fruktlöst propagandakrig med "denna andiska demagog" som därmed för ännu en propagandaseger. I Latinamerika kommer detta att betraktas som att USA blandar sig i de inrikes angelägenheterna i ett land som fortfarande har fullständiga diplomatiska relationer med USA. För de som vill ha officiell amerikansk information finns Voice of America skriver Miami Herald.

Afrikansk tv-kanal startar i USA

The Africa Channel, är en ny självständig kabelkanal i USA som dygnet runt skall visa upp livet och människorna på hela den afrikanska kontinenten och räknar med en publik som består av såväl afroamerikaner som amerikansk publik i allmänhet. Kanalen skall sända alla sorters program inklusive nyheter. Bland programleverantörerna finns South African Broadcasting Corporation (SABC), Summit TV, M-NET och Endemol. Bakom kanalen, står kända profiler inom underhållningsindustrin och sporten bl.a. förre FN-ambassdören Andrew Young.

<http://www.theafricachannel.com/general.html>

EU vill reglera webb-tv

Liksom för TV överväger EU att även för webb-tv reglera sådant som smak och anständighet, saklighet och opartiskhet. Samtidigt planerar man att minska kraven på hur mycket reklam en kanal får visa. Nuvarande begränsningen om 12 minuter per timme kommer troligtvis att slopas enligt Times. EU-kommissionären Viviane Reding kommer att presentera förslag i samband med att tv-direktivet Television Without Frontiers omarbetas. Förslaget har redan mött hård kritik i Europa bl.a. den brittiska mediemyndigheten Ofcom som inte anser att regelsystem för radio och tv skall omfatta Internet.

155 arabiska satellit-tv kanaler

Senaste 18 månader har 55 okodade arabiska satellitkanaler startat och det finns idag totalt 155 kanaler som sänds över Arabsat och Nile-sat. En del kanaler har ett utbud med hög kvalitet och påkostat innehåll. Konkurrensen är en hård press mot de betalkanaler - *ART, Orbit and Showtime* - som också sänder över Mel-

lersta Östern och Nordafrika. Dessa är dessutom drabbade av den stora spridningen av olagliga dekodrar. Dessutom erbjuder piratkabel-distributörer i närområden programpaket för ca 75 kr/månaden. Detta är särskilt vanligt i Egypten och Libanon. (Al Bawaba/Radio Netherlands)

Ny religiös tv-kanal skall återupprätta nationell identitet

En ny satellitkanal som skall sprida den ortodoxa tron i Ryssland och återuppbygga den nationella identiteten har startat med den ryska ortodoxa kyrkans välsignelse. Spas (frälsare) TV skall sända nyheter, analys och pratshower. Alexander Dugin en nationalistisk filosof säger att dagens tv i Ryssland är inriktat endast på underhållning. *Den fräter sönder vårt nationella identitet* säger Dugin. Reklam kommer att sändas, men de bolag som har ordet ”rysk” i sitt namn får företräde liksom de som visar en rysk by hellre än en badstrand. Men de som organiserar Spas TV säger inget om de stora religiösa minoriteterna i landet bl.a. muslimer. Vladimir Ilyushenko, religionsexpert i ryska vetenskapsakademien säger att landet måste vara på vakt mot att ersätta kristenhet med nationalistisk ideologi.(Radio Netherlands)

Bakslag för MTG

Senaste siffrorna över hur många som har tillgång till olika tv-kanaler är ett rejält bakslag för MTG. SBS-ägda Kanal 5 når numera fler än MTG:s kassako TV3.Enligt mätforetaget MMS som visar att Kanal 5 kan ses av 69 procent av svenskarna medan TV3 bara når 68 procent. Kanal 5 går om TV3 efter att ha ökat med 2 procentenheter från förra årets mätning samtidigt som TV3 ökat med bara 1 procentenhet. Manfred Aronsson, vd för Kanal 5, säger att det är första gången som hans kanal når fler än TV3 sedan båda kanalerna kom med i marknads digital-tv. (Svenska Dagbladet)

France Telecom hjälpte terrorist-anklagad organisation att sända

Simon Wiesenthal Center, en framträdande judisk lobbygrupp, har hos premiärminister Dominique de Villepin anklagat France Telecom för att hjälpa Al-Manaar television, som är kanal för Hezbollah i Libanon, att sända via den spanska satellitkanalen Hispasat till Asien och Latinamerika. Centret menar att det statliga franska bolaget kan därmed bli medskyldig till angrepp på judar i dessa delar av världen. Hezbollah är såväl ett politiskt parti som en militärgrupp i Libanon och betraktas av en del

europiska länder och USA som en terroristorganisation.(Radio Netherlands) Det meddelas nu att France Telecom beslutat slutat sända Al-Manaar till Asien och Latinamerika.

Största mediebolaget tar över femte brittiska kanalen

RTL Group, som är Europas största radio- och tv-bolag, har köpt resterande tredjedel av aktierna i den brittiska marknadsända tv-kanalen Five för £247.6 miljoner. RTL var ett av de grundande bolagen av Five 1997. 2004 hade Five en publikandel om 6,7 %.

Ökad vinst för TV4

TV4 AB höjde vinsten rejält under andra kvartalet till 153 miljoner kronor, jämfört med den blygsamma vinsten på 19 miljoner kronor för motsvarande period i fjol. Samtidigt steg omsättningen från 628 miljoner kronor i fjol, till 671 miljoner kronor i år. Vinstlyftet beror främst på en engångspost på drygt 80 miljoner kronor, en koncessionsavgift som TV4 fått tillbaka efter en rättsvist med staten. Men vinstökningen är stor även om engångsposten räknas bort. Annonsintäkterna stiger och de nya kanalerna TV 4 Plus, TV 4 Film och TV 400 har ökat sina intäkter. Dessutom har de regionala TV-bolagen ökat sin omsättning och minskat sina förluster. *Jag konstaterar att TV 4:s strategi ger ett allt bättre resultat*, sade en nöjd Jan Scherman när delårsrapport en presenterades. *Det är en stark annonskonjunktur och det märks i resultatet*. På sikt ska bolaget bli effektivare. *Jag har aviserat tydligt att vi arbetar med en långtidsplan som kommer att innehålla ett omfattande effektiviseringsarbete*, säger Scherman. (Svenska Dagbladet)

Radikale vill också påverka dansk mediepolitik.

Radikale står f.n. utanför regeringssamarbetet, men partiets medietalesman Simon Emil Ammitzbøll, vill ställa sig bakom en försäljning av TV2 och vill vara med att utforma nästa medieavtal. *För mig är det inte viktigt om TV2 är offentligt eller privat. Det viktiga är att vi definierar precisa public servicekrav på kanalen, så att vi kan ingripa om TV2 utvecklar sig på ett olyckligt vis*. Amittzbølls företrädare på posten Naser Khader lovade hösten 2004 att stoppa försäljningen om partierna vann valet. *TV 2 skalt fortsätta som ett statligt aktiebolag. Allt annat är att spela med kanalens framtid*, sade Khader. Dansk Folkepartis medieordförande Poul Nødgaard säger att radikale *skal være hjerteligt velkomne*. Socialdemokrater-

nas medieordförande Mogens Jensen avvisar dock en försäljning av TV 2: *Staten skal fortsat eje TV 2, for kun på den måde kan tv-stationen forblive en konkurrent til DR på public service*, säger Mogens Jensen, som inte anser att den inställningen borde utesluta partiet för att delta i en medieuppgörelse med andra partier. (TV-Nyt)

Finansiering av public service i Danmark - Politisk stöd för avgiftsfinansiering av delar av Danmarks Radio

Dansk Folkepartis medieordförande Poul Nødgaard stödjer Venstres Jens Rohdes förslag om att DR kan införa en slags form av avgiftsfinansiering för vissa tjänster som ligger utanför det normala public service-uppdraget. Han vill gärna ge DR möjlighet att starta nya verksamheter. Medietalesmän för socialdemokraterna och Radikale är inte heller avvisade, men Enhedlisten säger nej. (TV-Nyt)

- Inget gehör för tv-licens för tv-tittande på dator
Danmarks Radio har föreslagit att man skall kunna kräva tv-licens för de hushåll som ser tv på sin dator eller på sin mobiltelefon. DR räknar med att f.n. ser 10.000 dankar tv på detta sätt. Men förslaget avvisas av politikerna. Kulturminister Brian Mikkelsen (K) avvisar också socialdemokraternas förslag om att alla hushåll skall betala tv-avgift vare sig de har tv eller inte. (Ritzau/Jyllands-Posten)

Blir barn dumma av tv?

En rad internationella undersökningar visar att barn som ser för mycket tv klarar sig sämre i sin senare utbildning. Forskare vid Otagouniversitetet på Nya Zeeland har studerat tv-vanorna hos 1.000 barn i åldern 5-15 år och sedan analyserat de akademiska prestationerna dessa barn visar som 26-åringar. Som tidskriften *New Scientist* redovisar så har barn som såg minst tv i åldern 5-11 år störst möjlighet att visa upp en universitetsexamen vid 26 år. De 13-15-åringar som tillbringade mest tid framför skärmen var däremot överrepresenterade bland de som lämna skolan i förtid. Men barn i åldern 3-5 år klarade sig bättre än de som inte såg tv. Forskarna förklarar detta med att de ser barnprogram som lägger vikt vid lärandet exempelvis "Sesame Street".

En annan undersökning i Kalifornien har kartlagt 400 barns medievanor och testat deras färdigheter i läsning, skrivning och räkning. Sämsta resultat har barn som egen tv på sitt rum, men ingen dator. De bästa resultaten fick de som hade egen dator, men ingen tv på rummet. Resultaten har anpassats till kön och sociala faktorer. (TV-Nyt)

En motpol till mediekonglomeratens television

Independent World Television är ett omfattande globalt projekt som syftar till att skapa ett tv-nätverk som står fritt från kommersiella intressen och statlig kontroll. Bakom projektet står många engagerade professionella inom media främst i Kanada och USA. Paul Jay i Toronto skapare av den prisbelönta dokumentärfilm *Return to Kandahar* är IWT:s ordförande: *What we need is a network where journalists don't need to worry about the interests of their ownership, about selling commercials nor worry about government funding or interference* säger han. En stor kampanj planeras 2006 med konserter och andra evenemang i New York, Los Angeles, Toronto, Vancouver, London, Dublin, Berlin, Sydney, New Delhi och Johannesburg. Man hoppas inspirera en halv miljon människor att donera cirka \$50 var; *Tell the world you have a right to know! Help build!* <http://www.iwtnews.com/>

Tv-publiken kan föreslå rivning av fula byggnader

Channel4 startar nu tv-serien *Demolition*, som ger publiken möjlighet att rösta om vilka byggnader man vill se rivna. En av kandidaterna är det för £431 miljoner nyligen byggda skotska parlamentet Holyrod, som har röstats fram som en av landets 12 mest avskyvärda byggnader. (Daily Telegraph)

Snap... Send... Sell!

Sälj dina nallebilder till media

Vid händelser som senast terrordåden i London publiceras nu allt oftare bilder i media spontant tagna av allmänheten främst med de nya kamerabilerna som har en tillräckligt bra upplösning. En debatt om de etiska problemen som ibland uppstår vid publicering av för närgångna bilder förs nu också. Detta är sannolikt en bestående företeelse och nu har en särskild websajt öppnats för de som vill tjäna pengar på sina bilder. På Scoopt kan man som registrerad medlem få bilderna publicerade i flera media. Affärsidén är att upphovsmannen och bolaget delar intäkten 50-50 och att Scoopt får globala rättigheter. <http://www.scoopt.com/>

radio

Genombrott för DAB i Danmark

De kommersiella radiostationerna Sky Radio och Radio 100FM har avtalet med Danmarks Radio om att sända på DAB 1 september. Antalet sålda DAB-mottagare är nu stort tillräckligt för att det skall bli intressant för kommersiella kanaler. 135.000 danskar har nu tillgång till en DAB-radio (Radio-Nyt)

Rumänien nu också med DAB

Det är ett pilotprojekt i huvudstaden Bukarest där de tre public servicekanalerna Radio România Actualitati, Radio Muzical och Antena Bucurestilor samt två privata stationer: Radio Romantic och ProFM sänds digitalt. Detta är 20:e europeiska land som tar DAB i bruk. (Radio-Nyt)

BBC digitalradio förlorar lyssnare

Samtliga fem BBC:s DAB-kanaler har förlorat lyssnare under andra kvartalet i år trots att företaget plöjt ner 70 miljoner pund. Under ett års tid har endast två av de fem kanalerna haft en ökad publik. BBC Asian Network har minskat mest under året från 493.000 till 440.000. De andra som minskat är BBC 1Xtra och BBC Radio Five Live Sports Extra, medan 6Music och BBC7 ökat. (MediaGuardian)

DMB blir europeisk standard

En europeisk standardiseringsorganisation har godkänt DMB (Digital Multimedia Broadcasting) som standard för distribution av mobilt multimediainnehåll och tjänster. DMB gör det möjligt att sända tv och video till mobiltelefoner samtidigt som man sänder radio och data via DAB. (Radio World)

Ny digital kortvågsstation på Madagaskar

I höst börjar World Christian Broadcasting bygga upp en stor kortvågsstation för \$7 miljoner på örepubliken Madagaskar. Alaska. WCB:s ordförande säger att utvidgningen är en "indication of the company's confidence in the future of shortwave" och i den nya digitala tekniken (DRM). Den nya stationen på Madagaskar kommer att sända till Västeuropa, Kina, Indien, Indonesien, Sydamerika och Afrika via tre 100 kW-sändare. I Anchor Point i Alaska blir det två 100 kW-sändare. (Radio World)

Osäker framtid för satellitradio i USA

Kagan Research förutspår att 2014 kommer satellitradion att ha 46 miljoner abonnenter som ger företagen – XM och Sirius – intäkter

på totalt \$7,6 miljarder. Höga investeringskostnader begränsar framtida konkurrens från tillkommande företag säger Kagan som dock medger att alternativ teknik kan utmana liksom att "the appeal of local radio cannot be counted out". En annat analysföretag Eastlan Resources ger dock en mer pessimistisk syn på satellitradions framtid. 80% av amerikanerna kommer sannolikt att fortsätta vara ointresserad av denna sorts betalradio via satellit som erbjuder många reklamfria kanaler för cirka \$10 i månaden.

Samtidigt börjar biltillverkarnas intresse för att installera satellitradio i sina bilar minska till förmån för digitaliserad AM och FM. *HD Radio* (IBOC) erbjuds i höst fabriksinstallerade i alla BMW serie 7-modeller. (Radio World)

Domstol tvingar regeringen göra en frekvensöversyn

En domstol i Rotterdam har beordrat den holländska ministern för ekonomiska affärer att se över den nuvarande frekvensfördelningen på FM-bandet för public servicebolagen - Radio 1,2,3, och 4. Det var kommersiella radiobolag som tog frågan till domstol eftersom man ansåg att public service fått orättvisa fördelar i frekvensfördelningen. Bolagens paraplyorganisation VCR säger att public service får rikstäckning och betalar inga avgifter för sina sändningstillstånd. De kommersiella bolagen har hittills betalat 330 miljoner euro, men har som bäst 70 procent nationell räckvidd. De höga priset som man betalat för FM-frekvenserna anses också vara en orsak till att de privata radioföretagen inte investerat i DAB-radio. (Radio Netherlands)

Politikerföraktet i polska medier

Polen står inför två viktiga val i höst. Först parlamentsvalet i september och månaden därefter presidentvalet. Trots att många polacker idag ser fördelarna med den unga liberala demokratin gäspas man åt politiken och politikerna. Många tycker att politiker käbblar för mycket och skor sig. Och medierna följer efter. *Radio RMF* ett av de två stora självständiga radiobolagen kommer inte att bevaka valen alls. *Våra lyssnare tycker inte alls om politiker så vi vill inte ge dessa gratisreklam* säger radiostationens chef Marek Dworak. Radio RMF ("Radio Music and Facts"), som var det tidigare sovjetblockets första fria radiostation, startades just för att främja fri information och demokrati. (The Economist)

Högerextrema närradioprogrammet Radio Holger anklagas för rasism

Radio Holger har sänts åtta timmar i veckan på 90,4 MHz - en av Köpenhamns fem närradio-kanaler. Kaj Vilhelmsen, som driver radioföreningen Radio Holger och är en känd figur på yttersta högerkanten, sade nyligen att terrorism bara kan bekämpas genom att "alla främmande muslimer drivs ut ur Västeuropa, så att de inte kan lägga ut några bomber - eller att de fanatiska muslimerna utrotas, det vill säga att en betydande del av de muslimska invandrarna slås ihjäl". Kaj Vilhelmsen erkänner att han sagt dessa ting, men nekar till rasism. Det får avgöras i rätten om hans uttalanden innebär en överträdelse av rasismparagrafen, säger kriminalinspektör Ove Dahl vid Köpenhamnspolisen. Den statliga radio- och tv-nämndens ordförande Martin Geertsen (V) säger till Politiken att han är beredd att dra in sändningstillståndet. Radio Holger har redan förekommit detta och upphörde med sändningarna 3 augusti. (Radio-Nyt)

Anm. Danmark och Sverige har ett internationellt unikt tillståndssystem för närradio. Man ger sändningstillstånd till programproducerande föreningar inte radiostationer.

Elva lokalradiostationer förlorar sändningstillståndet

Norska Medietilsynet har dragit in elva sändningstillstånd för lokalradio. Orsaken är att de inte på utsatt tid inrapporterat sin sändningstid och inte ens har hört av sig till myndigheten. Nio av stationerna finns i Nordnorge. De andra är en liten radiostation i Vest-Telemark och en norsk-somalisk-förening i Oslo. Det finns 259 lokalradiostationer i Norge och dessa drivs i ökad grad av stora medieaktörer och av allt färre lokala initiativtagare. (Nettavisen)

Radiostation används i raketkrig

Enligt säkerhetskällor använder Hamas sin officiella radiostation *Voice of Al Aqsa* i Gaza för att sända instruktioner till terrorister på fältet som skjuter granater och raketer mot judiska bosättningar i Gaza. Stationen, som sänder på 106,7 MHz och på internet, uppmanar rutinmässigt till våld mot Israel. Den bombades av israeliska styrkor våren 2004, men var snabbt återuppbyggd. (Radio Netherlands)

Radiokonferens kan bli början till slutet för etermonopol i Mellanöstern

Nästa år blir Jordanien det första arabland som står värd för den internationella lokalradiokonferensen *World Assembly of Community Radio Broadcasters*. Organisatörerna räknar med att

300-400 community broadcasters (icke-kommersiell lokalradio, närradio) från ett hundratal länder skall delta. Satsningen stöds bl.a. av den jordanska Audio-Visual Commission som nyligen började ge sändningstillstånd community radio i landet. Man hoppas att konferensen skall bli en katalysator för en liknande utveckling i andra arabländer där idag staten oftast har etermonopol. Huvudarrangören är AMARC som är en internationell organisation för community radio i mer än 110 länder. <http://www.amarc.org/>

Definition av icke-kommersiell lokalradio: *Community radio is defined as having three aspects: non-profit making, community ownership and control, community participation.* (AMARC Africa and Panos Southern Africa.1998)

Radiostation för barn startar i Tyskland

Den första radiostationen enbart för barn Radio Teddy 106.8, har startat i Potsdam (huvudstad i den tyska förbundsstaten Brandenburg). Den sänder 0600-2100 och riktar sig till de 700.000 barn 3-12 år, som finns inom radiostationens räckvidd, och deras föräldrar. (Die Welt)

Nytta och nöje i Sollefteå närradio

Närradion över Sollefteå kommun sände i somnardirekt upp till fem timmar varje dag från veckolånga stadsfest Nipyran och dess olika teman. Men radiosändningarna har också en allvarigare sida. Närradionätet är numera utbyggt så att det täcker hela Sollefteå kommun. Något som kan komma väl till pass om samhället skulle hamna i någon form av kris-situation. Även om mycket annat slås ut kan närradion fylla en väldigt viktig funktion som lokal informationsspridare, säger Nils Berglund från FRO, försvarets frivilliga radioorganisationer.

Han drar paralleller till den orkan som drog fram över södra Sverige och orsakade stor förödelse. Även om den vanliga telefonen slås ut, ledningar slits av och samhällsfunktioner lamslås kan närradion ändå ofta fungera tack vare den till stor del trådlösa kommunikationen. När masten på *Flugtjärnshöjden* knäcktes av ismassorna var närradion det enda etermedium som fanns att tillgå, säger Nils Berglund. FRO ser Nipyran som ett utmärkt tillfälle inte bara att nå ut till fler lyssnare, visa upp närradion och verksamheten. Det ger också tillfälle till övning; om skarpa lägen uppstår har man vana människor som sköter sändningarna. (Tidningen Ångermanland)

Pridefestivalen hade egen radiostation

Under Stockholm Pride som gick av stapeln i Tantolunden i Stockholm upprättade Gayradiation en egen radiostation på 91,8 MHz, som sände dygnet runt från en studio i Pride Park och med sändaren på närbelägen höghus. Stationen kunde höras i hela staden och under lördagens parad fanns en flygande reporter i direktsändning med i tåget. Vissa tider sändes programmen över Gayradios vanliga frekvens 95,3 MHz (Stockholm Närradio). Se bildreportage på <http://anders.hultman.nu/album/al/radio/pride-2005>

Marks Närradio polisanmäls

Markbygdspartiets Henry Sandahl polisanmäler nu Marks närradioförening, han vill att polisen utreder eventuell ekonomisk brottslighet från närradioföreningens styrelseledamöter. *Om närradion kommer undan med sin bokföring så vet vi att alla ideella föreningar kan lägga ner bokföringen* säger Henry Sandahl, som varit kritisk mot att kommunen täcker skulderna på 140.000 kronor för nedlagda Marks Närradio. (P4 SR Sjuhärad)

Bärbara radioprogram en fullträff i Danmark

De första två veckorna efter att Danmarks Radio lanserat sin podtjänst hade nästan 64.000 program blivit nedladdade till mp3-spelarna och det var markant fler än vad DR hade väntat sig. I första hand handlar det om P1-program, men man hoppas kunna utvidga med också musikprogram från P2, P3 och P4 vilket dock kräver överenskommelse med upphovsrättsorganisationerna. Programmet Orientering stod för en hel fjärdedel av andelen nedladdade program följt av bl.a. P1 Morgen och P1 Debatt. *Det er lytterne, der betaler for programmerne. Derfor skal de være tilgængelige for så mange som muligt så let som muligt. Både af demokratiske og kulturpolitiske grunde. Podcasting er simpelthen kulturpolitik i lommeformat,* säger DR:s radiodirektör Leif Lønsmann.(Radio-Nyt)

iPod ger rekordvinst för Apple

Ipoden har gett Apple en fyrfaldig vinstökning och fick aktievärdet att trefaldigas på ett år. Senaste kvartalet var företagets bäst någonsin enligt vd Steve Jobs. Enbart under kvartalet har Apple distribuerat 6,2 miljoner iPods. Detta har också gett vad analytikerna kallar en "haloeffekt". Nöjda iPodägare börjar i ökad grad intressera sig för Apple datorer. 35% fler såldes i jämförelse med samma period 2004. Der nya operativsystemet Tiger har också gått bättre än någon av de tidigare versionerna av

OS X. Den legala musikförsäljningen via iTunes Music Service, går också bra. (MediaGuardian)

Podcasting Station: en sökbar podcast-katalog

Gör det lätt att hitta bland världens podcast-sändningar. Man kan söka genom att använda nyckelord och fraser. Gratis att lägga upp sin egen podcasting-station på webbplatsen <http://www.podcasting-station.com>

Upphovsrättstariff om podcasting klart i Holland

En holländsk upphovsrättsorganisation BUMA-STEMRA har satt priset de kommer att debitera de som använder musik i sina podcasting-program. De som gör detta i kommersiellt syfte skall betala 13% av nettointäkterna med ett minimum om 85 euro per månad. De som använder musik icke-kommersiellt skall betala 35 euro. Reaktionen har blivit fientlig. Det står inte klart hur BUMA-STEMRA har kommit fram till detta vad man ser som ett alldeles för högt pris för amatörer som podcast-sänder. Alternativet kan vara att lägga podsändningarna på utländska servrar. (Radio Netherlands)

Nytt webbhotell gör det enkelt att sända webbradio

LiveCast UK Ltd erbjuder den som har en bredbandsanslutning och en PC att för endast £50 i månaden en webbplats för internetradio som inkluderar all upphovsrättskostnader. Man kan spela vilken musik som helst. Man har startat i augusti efter avtal träffats med Phonographic Performance Ltd och andra upphovsrättsorganisationer. LiveCast UK Ltd räknar med att redan denna månad ha 600 olika radio-sändande kunder. <http://www.live-cast.co.uk/>

Reklamradion i 3G-mobil

SBS Radio, mobiloperatören Tre och webbradioaktören Nordic Web Radio har inlett ett samarbete för distribution av privat lokalradio (PLR) i mobiltelefonen. Samarbetet innebär att Tres användare kan lyssna på ett urval av PLR-stationer i mobiltelefonen. Den nya distributionsplattformen innebär inga förändringar för SBS annonsörer i dagsläget. - *I detta ledet har vi inga nya annonsformat. Det är bara den ordinarie reklamen som är i radiokanalerna som hörs,* säger Joakim Jansson, vd på Nordic Web Radio. Nu kan alltså Tres mobilanvändare få tillgång till kanaler som The Voice, Mix Megapol, Rockklassiker och Radio City i Göteborg och Malmö. (Dagens Media)

radio + tv

Oljekris tvingar Indonesien att spara in på radio och tv

Regeringen har beslutat att samtliga radio och tv-företag inte får sända mellan kl 01 och 05 varje natt. Det är framförallt den framväxande oljekrisen som föranlett regeringen till denna energisparande åtgärd. Många allmänna transportmedel har redan tvingats ställa in p.g.a. bränslebrist. Det var ett omedelbart beslut som i första hand gäller i sex månader.

Folkomröstning om public service

Slovenien kommer att 25 hålla en folkomröstning om en ny lag som kritiker säger kommer att lägga den nationella radion och tv:n under fast regeringskontroll. Lagen kommer öka den politiska kontrollen av public serviceföretaget RTV Slovenia sägs i ett uttalande av 31 parlamentariker i oppositionen från center Liberal Democratic Party och de tidigare kommunisterna Socialdemokraterna, som också begärt folkomröstningen. Även landets president Janez Drnovsek har uttryckt farhågor för att lagen kan hota landets fria media.

Premiärminister Janez Jansas centerhögerregering ser den nya medielagen som absolut nödvändig för att som man säger öka effektiviteten och affärsmässigheten. De nya lagen innebär bl.a. att parlamentet och regeringen utser de flesta medlemmarna i två nya styrelser. Idag tas de större besluten i ett 25-mannaråd där endast fem medlemmar utses av parlamentet och resten av civila samhället, etniska minoriteter och anställda. (Radio Netherlands)

Lagförslag ett hot mot dansk lokal radio och tv

Största intresseorganisation på området *Sammenslutningen af Lokale Radio- og Tv-stationer* (SLRTV), ser regeringens förslag om en ny radio- och tv-lag som ett hot mot den unika mediestrukturen i Danmark. Hela avsnittet om lokal radio- och tv-verksamhet föreslås nämligen tas bort ur lagtexten. Istället skall området regleras genom kungörelser och cirkulär. Den demokratiska processen undergrävs om den för tillfället sittande kulturministern skall få fatta besluten. Detta tar bort lagfästa rättigheter påpekar SLRTV i sitt remissvar. Man menar att de lokala icke-kommersiella medierna fyller ett tomrum med public access och lokal public service, som

varken DR/TV2 eller de kommersiella kanalerna kan fylla. SLRTV vill istället att det skapas utrymme både frekvensmässigt och ekonomiskt för att dessa medier skall säkras en plats i det danska medielandskapet. SLRTV vill behålla de lokala radio- och tv-nämnderna. Dessutom vill man att de icke-kommersiella lokala stationerna får en infrastrukturellt stöd om 100 miljoner Dkr per år. (Radio-Nyt)

TEMA Public service

I sommar har remissvaren på de två senaste public service-utredningarna kommit in. Det är dock endast ett mindre antal av remissvaren som tillför nya synpunkter och har andra perspektiv än de gängse. Vi rapporterade tidiagre om Glesbygdsverket som vill utlokalisera en av SVT:s nyhetsredaktioner från Stockholm. Här redovisas några fler intressanta remissvar.

Tveksamhet kring en medieavgift och nej till sponsring

Post- och telestyrelsen är tveksam till den föreslagna medieavgiften för innehav av tv-apparat p.g.a. den snabba tekniska utvecklingen. Exempelvis kan den som köper en mobiltelefon bli tvingad att erlägga en medieavgift. PTS invänder också mot ökad användning av pejlingsutrustning för avgiftskontroll. De ökade kostnaderna för denna utrustning, som ändå ger osäkra resultat, motsvarar inte ökade intäkter. *Konkurrensverket* vill inte att public service-företagen i någon del skall tillåtas finansiera sin verksamhet med hjälp av sponsring. Man menar att sponsring är en viktig finansieringskälla för de kommersiella programföretagen framför allt är sporten ett betydande konkurrensmedel. Eftersom public serviceföretagen i princip är skyddade från konkurrens vad gäller finansiering bör de inte ges möjlighet att även söka finansierings genom sponsring.

Statskontoret ser ingen anledning till att någon annan momsats än 25 procent skall utgå om en medieavgift införs. Orsaken är vikten av konkurrensneutralitet mellan public service och de kommersiella bolagen. Statskontoret delar inte utredningens uppfattning att public serviceföretagen och de kommersiella företagen inte konkurrerar med varandra.

SVT:s kanalprofilering kritiseras

TV4 anser att utredningen utelämnat en viktig frågeställning. Under de senaste åren kan noteras att SVT har koncentrerat de program som har flest tittare i SVT1. I SVT2 sänds istället de program som inte förväntas få så höga tittarsiffror. Detta är problematiskt då det får till följd att angelägna och dyra program ses av ytterst få tittare. Det är ett inom televisionen känt fenomen att program med bred publik "spiller" över tittare till mindre breda program. Således kommer ett smalt program som följer på ett bredare program att få fler tittare. Man

kan på detta sätt till viss del styra publikens tittarvanor. Resultatet av SVT:s strategi att renodla SVT2 som en smal kanal får konsekvensen att de viktiga program som sänds får en mindre publik än om båda kanalerna hade integrerats med varandra. En integrationsstrategi skulle givetvis inte utesluta att kanalerna ändå kunde profilera sig. Det viktiga public service-uppdraget riskerar att gå om intet när programmen inte når ut. SVT2 har förlorat en stor del av sin publik och är idag endast den femte största kanalen för personer under 50 år. Att SVT2 numera är en så liten kanal måste tas med i beräkningen då uppfyllandet av SVT:s public service-uppdrag bedöms eftersom huvuddelen av uppdraget utförs just av SVT2 skriver TV4.

Kommersiellt finansierad public service får svårt i digitala marknätet

I samband med att det analoga marknätet släcks ned minskar värdet av TV4:s ensamrätt att sända annonser i detta nät. Detta innebär att även förutsättningarna för TV4 att bibehålla en kostsam nyhetsredaktion och en utbredd lokal rapportering kommer minska. Dessvärre har utredningen inte diskuterat förutsättningar för att bedriva kommersiellt finansierad public service efter släckningen av det analoga marknätet. Det är även olyckligt att utredningen inte beaktat det demokratiska värdet av ett alternativ till statligt finansierad public service skriver TV4 AB.

Långtgående konsekvenser för demokratin

Förslagen är politiskt sett närmst oåterkalleliga och det handlar troligen om det enskilt största maktförskjutningen när det gäller förhållandet mellan statsmakterna och radio-tv i allmänhetens tjänst skriver Journalisthögskolan vid Göteborgs Universitet (JMG). Det är avgörande att den utökade självständigheten för public serviceföretagen samtidigt utövas under ett större egenansvar, men också granskas av en från statsmakterna och från programföretagen fristående instans. Eftersom programföretagen utifrån nuvarande texter i sändningstillstånd och andra dokument lätt ges tolkningsföreträde bör samtliga de krav och värden som uppdraget innebär finnas med i sändningstillstånden. Dessa bör också struktureras och systematiseras på ett bättre sätt. Det blir annars svårt att i framtiden granska utbudet i sin helhet och bedöma om programföretagen uppfyllt ställda krav skriver JMG.

Nämnden kan på eget initiativ eller efter anmälan fälla ett tv-program. Vid allvarliga överträdelser kan nämnden vända sig till länsrätten och ansöka om att en särskild avgift skall åläggas programföretaget. Granskningsnämnden har således redan idag en roll som både åklagare och domare. Det vore mycket olyckligt om nämnden dessutom skulle uttala sig om innehållet i programföretagens programredovisningar, dvs. hur de har fullföljt sina uppdrag och om det finns skäl att påtala behov av förändringar eller förbättringar. Ett sådant uppdrag

skulle allvarligt strida mot Granskningsnämndens roll som neutral granskningsmyndighet skriver TV4.

Utbildningsradion bör ta sig an invandrargrupper

UR kan tillgodose utbildningsbehov som inte på ett tillfredsställande sätt tillgodoses av det allmänna utbildningsväsendet skriver JMG. De största behoven finns exempelvis hos den stora andel av befolkningen som har invandrabakgrund. Med ett sådant uppdrag skulle UR (eller motsvarande) kunna spela en liknande roll som de stora bildningsorganisationerna tidigare gjorde för de stora grupper bland befolkningen som på den tiden stod utanför möjligheter till utbildning och allmänbildning.

Sveriges Radio och närradion måste samarbeta lokalt

Närradions Riksorganisation anser i sitt remissvar att ett samarbete mellan framför allt SR och närradion skulle bidra inte bara till att mångfalden ökar i SR:s programutbud utan att även minoritetsgrupper får sin röst hörd. NRO menar att ifråga om beredskapsfrågorna skulle närradion kunna vara ett värdefullt komplement med lokal anknytning till framför allt SR om ett samarbete kunde etableras. Dessa samarbeten bör finansieras genom den medieavgift som föreslås.

Annat

Digitalkameror tar över helt

Liksom skrivmaskinen, grammfonen och videospelaren går nu fotografisk film mot sin död i den digitala revolutionen. Storbritanniens största kedja för foto och hemelektronik Dixons har nu beslutat att helt sluta sälja traditionella 35mm stillbildskameror eftersom efterfrågan på digitalkameror nu slår ut kameror med fotofilm med 15:1. *Last year we pulled the plug on video (VHS) recorders, but today's announcement is, in many ways, a more sentimental event. - 35mm cameras were the first products we ever sold and film processing has been a part of our lives for several decades.* säger bolagets marknadschef Bryan Magrath. (Daily Telegraph)

Stillbildskamera för bredbild

Panasonic lanserar digitalkameran LUMIX DMC-LX1 som har utrustats med en bildsensor i 16:9-format, något tillverkaren säger sig vara först med i världen. Den har en upplösning på 8,4 megapixel och kameran är utrustad med ett 4x optiskt zoomobjektiv och en ljusstark 2,5-tums LCD-bildskärm. Användaren ges möjlighet att enkelt växla mellan de tre bildformaten 16:9, 3:2 och 4:3. Förutom att ta

stillbilder går det även att filma videosekvenser med en upplösning på 848 x 480 bildpunkter i det breda bildformatet. LUMIX DMC-LX1 släpps på den svenska marknaden för ca 6 000 kronor. (Uppsnappat)

Äntligen hårddiskvideokameror

Vi har redan vant oss av att behöva film i kameran för stillbildsfoto. Nu slipper vi ladda även videokameran. JVC har presenterat en ny serie kameror som saknar inspelningsmedia som DV-band eller DVD-skiva. Istället handlar det om en inbyggd hårddisk på 20 eller 30 Gb som kan spela in upp till sju timmar i DVD-filmkvalitet. Storleken är som en vanlig mini-DV-kamera och det finns en 2,5 tums utfällbar LCD-skärm. Everio GZ-MG20 och GZ-MG30 säljs ännu inte i Sverige. Se <http://www.jvc.com>

Undervisning via mobiltelefonen

Komvux på Gotland ska bli först i landet med att bedriva interaktiva distansutbildningar via digital-tv och kameramobiltelefoner. I vår startar utbildningar där lärare och elever kan kommunicera med varandra - trots att eleven sitter hemma framför teven. Läraren syns i direktsändning på teven, och kan se eleverna via de moderna kameramobilerna, eller 3G-telefonerna som filmar den man ringer till. De nya distanskurserna är ett samarbete med Teliä, som bland annat bidrar med gratis samtal för att se hur projektet faller ut, och med *Gotland Interactive Park*, som arbetar för att stärka öns ställning när det gäller jobb och utbildning inom interaktiva medier. (SR P4 Gotland)

Nallar över hela världen

Analysföretaget Gartner förutspår att en miljard mobiltelefoner kommer att säljas *per år* 2009 vilket är en 33 procentig ökning från innevarande års prognos. Mycket av försäljningsökningen kommer att ske tack vare en

sjunkande kostnad för nallarna i de framväxande marknaderna. Indien kommer att passera Kina som världens näst största marknad (efter USA).

Kan någon svara Vodafone ?

I slutet av juli aviserade France Telecom att man betalar \$7,7 miljarder för 80% av det tredje spanska mobiltelebolaget Amena. Affären speglar den stora konsolideringsvågen inom europeiska telekomsektorn där bolagen försöker komma i nivå med giganten Vodafone Group som har hela 165 miljoner abonnenter. Genom skalfördelar har Vodafone kunnat skära i utgifterna och sedan låta vinsterna komma kunderna till del. Vodafone har en marknadsvärde på \$167 miljarder och kan vid behov av kapital sälja sin andel på 45 % i amerikanska Verizon. France Telecom, spanska Telefonica och Deutsche Telekom har en formidabel konkurrens i och måste nu finna vägar att bryta ner sina nationella gränser som styrts deras affärer så länge. (Business Week)

Pinsamma SMS kan återkallas

Mer än en mobiltelefonanvändare har säkert skickat SMS som han eller hon önskar aldrig hade blivit skickade. Samsung har fått patent på teknik som gör det möjligt att återkalla SMS med innehåll som man inte vill att mottagaren ska ta del av. Tekniken går ut på att man skickar ett nytt SMS till den telefon man har skickat ett meddelande som man inte vill att mottagaren ska läsa. Det nya meddelandet kan radera det tidigare sända meddelandet ur mottagartelefonens minne. (Uppsnappat)

Webbtips:

Radio och tv-kitsch

För dig som är intresserad av sovjetiskt propagandakitsch finns en imponerande samling radio- och tv-bilder av tidskriftsomslag och affischer på <http://images.unas.cz/radio1.htm>

Nyhetsbrevet utkommer två gånger per mån (hösten 2005)

Abonnemangsavgift per år: **300 kr** (inkl. 6 % moms) Utlandet: 33 Euro
upp till 5 epostadressater inom samma domän 1.000 kr, 6-10 adressater 2.000 kr, i övrigt enl. avtal.
Inbetalas till Ideosphere på *plusgiro 40 40 15-0* eller *bankgiro 5366-6061*

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Lasse Svanberg, Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**

Epost till redaktionen: news@publicaccess.se
www.publicaccess.se